

บทที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลของเทศบาลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดขอบเขตการวิจัย โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ บุคลากรของเทศบาลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ยกเว้นข้าราชการฝ่ายการเมือง และพนักงานจ้าง จำนวน 577 คน (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม, 2561)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

บุคลากรของเทศบาลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ยกเว้นข้าราชการฝ่ายการเมืองและพนักงานจ้าง ใช้สูตรหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ (Yamane, 1973, p. 727) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 237 คน คำนวณจากสูตร ดังนี้

สำหรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนเป็น .05 โดยมีสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (3-1)$$

โดย n แทน จำนวนของขนาดตัวอย่าง

N แทน จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e แทน ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยในวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ เท่ากับ .05)

แทนค่าในสูตร ได้ดังนี้

$$n = \frac{577}{1 + 577(.05)^2}$$

$$= 236.23 \text{ คน}$$

เพื่อให้ได้จำนวนเต็ม จึงเพิ่มเป็น 237 คน

จากการคำนวณจะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 237 คน เนื่องจากขนาดของประชากรแต่ละกลุ่ม มีความแตกต่างกันจึงคำนวณตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร (Quota Sampling) ตามสูตรคำนวณ ได้ดังตารางที่ 3.1

$$n_1 = \frac{nN_1}{N} \quad (3 - 1)$$

โดย n_1 แทน กลุ่มตัวอย่าง

n แทน จำนวนประชากรแต่ละกลุ่ม

N_1 แทน จำนวนประชากรที่ต้องการ

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 3.1

รายชื่อเทศบาล ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ	อำเภอ	เทศบาล	ประชากร รวมทั้งสิ้น(คน)	กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น (คน)
1	เมืองมหาสารคาม	เมืองมหาสารคาม	124	51
2	เมืองมหาสารคาม	ตำบลแวงน่าง	30	12
3	กันทรวิชัย	ตำบลโคกพระ	29	12
4	กันทรวิชัย	ตำบลท่าขอนยาง	33	14
5	กันทรวิชัย	ตำบลขามเรียง	33	14
6	แกดำ	ตำบลแกดำ	27	11
7	แกดำ	ตำบลมิตรภาพ	15	6
8	โกสุมพิสัย	ตำบลหัวขวาง	32	13
9	เขียงยืน	ตำบลเขียงยืน	37	15
10	เขียงยืน	ตำบลโพนทอง	12	5
11	ชื่นชม	ตำบลหนองกุง	14	6
12	ชื่นชม	ตำบลกุคปลาคุก	18	7
13	นาเชือก	ตำบลนาเชือก	24	10
14	นาคูน	ตำบลนาคูน	40	16
15	นาคูน	ตำบลหัวดง	14	6
16	บรบือ	ตำบลบรบือ	35	14
17	พยัคฆภูมิพิสัย	ตำบลพยัคฆภูมิพิสัย	32	13
18	วาปีปทุม	ตำบลหนองแสง	28	12
รวม	11	18	577	237

หมายเหตุ. ปรับปรุงจาก รายชื่อเทศบาล ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย. โดย เทศบาลเมืองมหาสารคาม. 2561, มหาสารคาม : สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม.

3.1.3 วิธีสุ่มตัวอย่าง

3.1.3.1 วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก ซึ่งผู้วิจัยทำฉลาก ทั้งหมด 577 ชิ้น ใส่ชื่อเทศบาลตามจำนวนประชากรทั้งหมด จากนั้น ทำการจับฉลากกลุ่มตัวอย่างให้ได้ตามจำนวนที่คำนวณตามสัดส่วน โดยฉลากที่จับขึ้นมาแล้ว จะใส่กลับลงที่เดิม เพื่อความมีโอกาสมิโอกาสความเท่าเทียมกัน และรวบรวมข้อมูลตามจำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 237 คน จาก 18 เทศบาล

3.1.4 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มเป้าหมายเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากเทศบาลที่มีบุคลากรมากที่สุด 5 อันดับ ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ บุคลากรสายบริหาร จำนวน 5 คน บุคลากรสายปฏิบัติการ จำนวน 5 คน และลูกจ้างประจำ จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 คน ดังนี้

- 3.1.4.1 ดร.ศิริชัย ศิริไพล์ ตำแหน่ง รองปลัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม
- 3.1.4.2 นางฉวี แก้วกล้า ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม
- 3.1.4.3 นายรัชชาติ เนาวรัตน์ ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลนาคู
- 3.1.4.4 นางเรืองรัตน์ดา แสนเพ็งเคน ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลเชียงยืน
- 3.1.4.5 นายบุญญฤทธิ์ สกลรัตน์วงศ์ ตำแหน่ง รองปลัดเทศบาลตำบลบรบือ
- 3.1.4.6 นางพิไลวรรณ เลิศวิจิตรวัฒนา ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ เทศบาลเมืองมหาสารคาม
- 3.1.4.7 นางสาวสาวิตรี พรสูวโรจน์ ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ เทศบาล ตำบลเชียงยืน
- 3.1.4.8 นางสาวกมลรัตน์ กุลศรีเมฆ ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา เทศบาลตำบลท่าขอนยาง
- 3.1.4.9 จำเอกประเทียบ อรรคชาติศรี ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายปกครอง เทศบาลตำบล ท่าขอนยาง
- 3.1.4.10 นางชรินทิพย์ ธนาพงษ์ไทยทัต ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ เทศบาล ตำบลเชียงยืน
- 3.1.4.11 นายลำพวน พันวาสนา ตำแหน่ง พนักงานขับรถยนต์ เทศบาลเมืองมหาสารคาม
- 3.1.4.12 นางศรีอัมพร วรวงศ์ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการ เทศบาลตำบลเมืองมหาสารคาม
- 3.1.4.13 นายฤทธิรงค์ อันทะเกตุ ตำแหน่ง พนักงานขับรถยนต์ เทศบาลตำบลเชียงยืน
- 3.1.4.14 นายธงชัย สมทอง ตำแหน่ง พนักงานขับรถยนต์ เทศบาลตำบลเชียงยืน
- 3.1.4.15 นางสุพิศ จะโนรัตน์ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ลักษณะเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพนักงานเทศบาลในเขตจังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในเขตจังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่าของ Likert's Five Rating Scales (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 45) โดยมี 5 ระดับ ดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในเขตจังหวัดมหาสารคาม

3.2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัย ได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

3.2.2.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน และทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล วิธีสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.2.2.2 ร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4 ด้าน

3.2.2.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

3.2.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อวิเคราะห์ ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ด้านเนื้อหา ด้านภาษา และด้านการวัดผลประเมินผล โดยการหาค่าความสอดคล้อง (IOC = Index of Item : Objective Congruence) โดยกำหนด ดังนี้

+1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1) นางฉวี แก้วกล้า วุฒิศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล (นักบริหารงานทั่วไป ระดับกลาง) สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ วุฒิการศึกษา ปรัชญาคุยฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาภาษาไทย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบด้านภาษา

3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ สิงห์เลิศ วุฒิการศึกษา ปรัชญาคุยฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาประชากรศาสตร์ ตำแหน่ง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านวัดผลและประเมินผล

3.2.2.5 นำข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป ไปทดลองใช้ โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) นำไปใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน ได้แก่ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) ซึ่งงานวิจัยนี้ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.4.1 ขอนหนังสือรับรอง และแนะนำตัว ผู้วิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลในเขตจังหวัดมหาสารคาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 ผู้วิจัย แจกแบบสอบถามด้วยตัวเองทุกฉบับ

3.4.3 ประสานงานผ่านพนักงานเทศบาล เพื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องแบบสอบถามที่ได้รับคืนปรากฏว่าสมบูรณ์ถูกต้องทั้งหมด

3.4.2 นำแบบสอบถาม ลงรหัส (Coding Form)

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดไว้ 5 ระดับ ตามวิธีการของ (Likert) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 95)

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในระดับมากที่สุดให้ 5
คะแนน

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในระดับมากที่สุดให้ 4 คะแนน
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในระดับปานกลางให้ 3
คะแนน

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในระดับน้อยให้ 2 คะแนน
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในระดับน้อยที่สุดให้ 1
คะแนน

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วย
เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ของคะแนน แล้วนำมาแปลความหมาย
ตามเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 95)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล
อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล
อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล
อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency)
และค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย
(Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.5.3.1 เปรียบเทียบเพศ ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานเทศบาลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ที่แตกต่างกันสถิติที่ใช้ ได้แก่ t - test (Independent Samples)

3.5.3.2 เปรียบเทียบระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และเทศบาล ที่สังกัดใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่างจะใช้การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี LSD. (Least Significant Different) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 119)

3.5.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ในเขตจังหวัดมหาสารคามของกลุ่มตัวอย่างใช้การแจกแจงความถี่จากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอ โดยการพรรณนาความ